

Møtedato: 21.03.22
Arkivnr.: 2022/2

Saksbeh/tlf
Direktør org. og adm., økonomisjef
seniorrådgiver, stabspersonell

Sted/Dato:
Mo i Rana 16.03.22

Styresak 26 - 2022 Oppfølging av budsjett 2022 - uløst budsjettutfordring

Styret i Helgelandssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret vedtar forslaget til lukking av budsjettavviket som fremlagt i saken.
2. Styret forutsetter at arbeidet med å komme i driftsøkonomisk balanse gjøres i gode prosesser i samarbeid med de tillitsvalgte.

Mo i Rana, den 16.03.2022

Hulda Gunnlaugsdottir
Adm. direktør

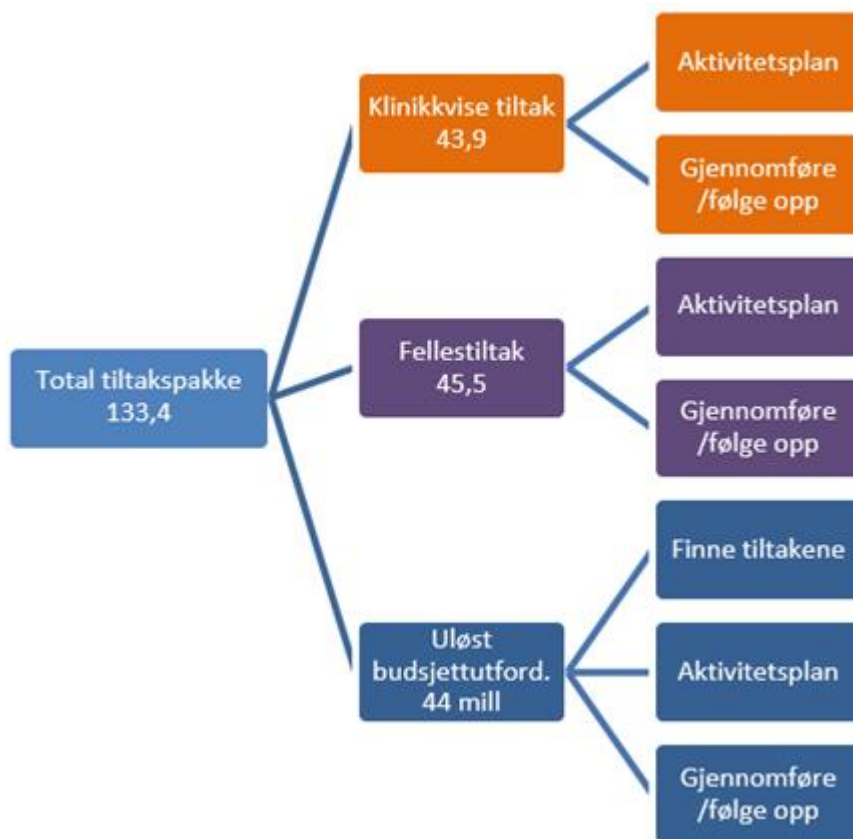
1. Innledning

Dette er en oppfølging av styresak 8/2022 Oppfølging av Budsjett 2022 som ble behandlet av styret i styremøte 24.02.2022.

Styret gjorde da følgende vedtak:

1. Styret tar den skisserte oppfølging av budsjett 2022 til orientering.
2. Styret ser alvorlig på de økonomiske utfordringene i budsjett 2022, og presiserer nødvendigheten av at tiltakene blir gjennomført etter plan.
3. Styret forventer en konkretisering av tiltak som skal løse ubalansen i budsjettet på 44,0 mill. kr til styremøtet i mars.
4. Styret ber om en løpende rapportering av effekter og risiko knyttet til tiltakene.

Som redegjort for i saken 24.02. har foretaket en stor og omfattende tiltaksplan. Dette i tillegg til den uløste budsjettutfordringen. Tiltaksplanen har aldri vært større, og det er krevende å gjennomføre den på en tilstrekkelig rask og god måte for å oppnå de effektene som er satt. Foretaket må ha høyt fokus på disse tiltakene samtidig som det settes nye tiltak for å få budsjettet i mål. I styremøtet 24.2., ble derfor planene for gjennomføring gått gjennom:

Det jobbes godt med klinikkvise tiltakene, og gjennomganger med hver enkelt klinikk følges hyppig opp. Tilbakemeldingene er at arbeidet er godt i gang, men at dette er grunnleggende omstilling av driften, som det tar tid å få implementert helt ut i organisasjonen. Det er mange som skal bidra gjennom blant annet endret arbeidsform, og det er derfor viktig at lederne får ha fokus på dette arbeidet. I tillegg skal de sørge for daglig drift, bidrag til Nye Helgelandssykehuset, covid-19 beredskap og beredskap knyttet til konflikten i Ukraina.

Fellestiltak og klinikkvise tiltak skal bidra til å justere den underliggende driften. Det har derfor vært viktig å ikke forstyrre og forsinke dette arbeidet når det skulle finnes nye tiltak for å saldere årets budsjett. Å varig justere den underliggende driften, vil ta 1-2 år, i noen tilfeller lengre tid, men vi mener at vi med årets tiltakspakke er i gang. Det er enda mye krevende arbeid som må gjøres de neste årene.

Nedenfor beskrives de tiltak som nå foreslås for å få årets budsjett i balanse. Med unntak av DMS Sør-Helgeland som påvirker aktivitet og bemanning, og nedtak av årsverk, er tiltakene en ren saldering av budsjett.

2. Tiltak

Resultatkrav

Spørsmål knyttet til resultatkrav og økte kostnader i prosjektet Nye Helgelandssykehuset er tatt opp med Helse Nord RHF i oppfølgingsmøte 24.02.2022. Dialogen fortsetter med Helse Nord RHF, men vi velger å holde dette utenfor budsjettsalderingen.

Overskuddskrav Psykisk helse og rus 7,0 mill. kr

Klinikk for psykisk helse og rus har pr. februar et positivt resultat på 2,1 mill. Kr. I 2021 leverte klinikken et positivt resultat på 5,8 mill. kr, og bidro dermed positivt til foretakets samlede bunnlinje. Hovedgrunnen til det positive resultatet er vakante stillinger. Budsjetttrammene til psykisk helse og rus har de siste årene ikke blitt påvirket eller måttet håndtere for eksempel en andel av de økte IKT-kostnadene, noe som påvirker hele budsjettet til foretaket. Det er ikke et ønskelig virkemiddel å iverksette et slikt tiltak på grunn av overskudd i drift, men nødvendig i situasjonen foretaket er i.

Reduserte reisekostnader 5,0 mill. kr

Foretaket vil også nedjustere budsjettmidlene knyttet til reisekostnader. Etter covid-19 fikk vi god erfaring med å avholde ulike typer kurs og møter gjennom Teams, og dette kan opprettholdes også i innværende år. Noe som vil bidra til reduserte reisekostnader. Det vil nok likevel være slik at noe kurs- og reisevirksomhet som er ønskelig ikke vil kunne gjennomføres i år.

Utsette pålegg arkiv 0,7 mill. kr

Foretaket har pålegg etter tilsyn om å sikre lovmessig orden i de fysiske arkiver som ikke er ihht. lov og forskrift. Det foreligger en overordnet plan om avvikling, kassasjon og flytting av fysiske arkiver til egnede lokaler. Administrative arkiver skal i hovedsak avleveres eller

digitaliseres. Oppgaven er omfattende og vil strekke seg over flere år før den er ferdig. Det er et mål at dette er bragt i orden til Nye Helgelandssykehuset står klart. Pålegget vil innebære kostnader de neste årene. Oppstart av arbeidet utsettes ved dette budsjetttiltaket. Påbegynt pålagt avlevering av pasientarkiv til Norsk Helsearkiv ferdigstilles som planlagt i 2022.

Redusert aktivitet og vakanser stab 1,0 mill. kr.

Ved en totalgjennomgang av budsjettene i stab, ser man at å redusere vikarer ved sykefravær til et minimum, kan gi noen besparelser. Likeledes er det enkelte nyansettelser pga turn-over som blir iverksatt senere enn opprinnelig planlagt som gir noen frigitte budsjettmidler. I tillegg er andre poster tatt ned og delvis fjernet slik at det i stor grad kun gjenstår lønnsmidler i stabene. Dette innebærer en reduksjon i budsjett på om lag 1 mill. kr.

Redusert økning forskning 0,5 mill. kr.

Foretaket har som mål å øke forsknings- og innovasjonsarbeidet. Det var en plan om å styrke dette området med 1,0 mill. kr, men styrkningen blir på 0,5 mill. kr.

DMS Sør-Helgeland 3,0 mill. kr

I 2022 er DMS Sør-Helgeland i drift, og for første driftsår er det planlagt at om lag 50 % av den totale aktiviteten som skal flyttes over er klar til oppstart. Årsaken til at kun halvparten estimeres overflyttet første år, er at de forskjellige fagområdene som skal flyttes over har varierende innfasingsmåned på bakgrunn av ankomst av utstyr, ansettelse av nytt helsepersonell samt fullføring av ambuleringsplanene for spesialistene fra de tre sykehuslokaliseringene.

Ved overflytting av aktivitet fra sykehusene til DMS Sør-Helgeland, er det flere potensielle besparelser. På grunn av at en stor andel av pasientene ikke lengre må reise til sykehusene i Sandnessjøen, Mosjøen og Mo i Rana, reduseres reisekostnadene for disse pasientene, og dette er allerede hensyntatt i budsjett 2022. I tillegg vil det være andre potensielle besparelser som kan inkluderes inneværende år.

Etablering av DMS Sør-Helgeland vil medføre at flere gjestepasienter som i dag behandles ved andre helseforetak vil kunne behandles lokalt. I første driftsår estimeres å hente hjem halvparten av de som i et normalår vil kunne hentes hjem fra andre foretak, som vil utgjøre en besparelse på om lag 1,3 mill.kr i reisekostnader inneværende år. I tillegg vil hjemhenting av disse gjestepasientene kunne medføre økte ISF- og egenandelsinntekter på om lag 0,7 mill.kr.

Ved at aktivitet flyttes fra en lokasjon til en annen, og det allerede er etablert hjelpepersonell ved DMS Sør-Helgeland, vil vi også få en besparelse i årsverk for hjelpepersonell ved de lokasjonene aktivitet flyttes fra. Denne besparelsen beregnes til om lag 1 mill. kr. inneværende år, men vil bli større når DMS Sør-Helgeland er i full drift.

Bemanningsreduksjoner 26,8 mill. kr.

De største kostnadene som foretaket har er som kjent personellkostnadene.

Foretakets tiltaksplan inneholder store tiltak i tilknytning til bemanning, men da først og fremst i forhold til reduksjon av innleie. Dette tiltaksarbeidet omhandler aktivitetsbasert bemanningsplanlegging og kalenderplan.

Bemanningsutviklingen viser en økning i årsverk fra 2019 på ca. 188 årsverk (inklusive variable årsverk og omregnet innleie) hvorav ca. 40 er relatert til sykefravær og svangerskap. Det er likevel slik at den totale aktiviteten ikke har endret seg. På grunn av den økonomiske situasjonen med resultatet pr. februar og uløst budsjettutfordring, er det ikke til å unngå at vi må se på sammenhengen mellom aktivitet og bemanning med mål om ytterligere reduksjon i personellkostnadene. Den resterende utfordringen på 26,8 mill. kr. settes på bemanningsreduksjon gjeldende for hele foretaket.

3. Oppsummering

Oppsummert foreslås ubalansen i budsjettet å løses slik:

Uløst budsjettutfordring	-44,0
Overskuddskrav PHR	7,0
Reduserte reisekostnader	5,0
Utsette pålegg arkiv	0,7
Redusert aktivitet og vakanser stab	1,0
Redusert økning forskning	0,5
DMS Sør-Helgeland	3,0
Bemanningsreduksjoner	26,8
Sum	44,0

Disse nevnte tiltakene gjør at foretaket får budsjettet i balanse. Det skapes samtidig rom for å fortsette det gode og grunnleggende arbeidet som er påbegynt gjennom de tidligere vedtatte tiltakene. Arbeidet må fortsette inn i både 2023 og 2024. Det langsiktige arbeidet er påbegynt med forberedende arbeid, og lederlinje og tillitsvalgte vil involveres i dette arbeidet med et heldagsseminar i april. Arbeidet skal resultere i en grunnleggende og omfattende tiltakspakke som skal bidra til å snu trenden og legge til rette for en sunn og balansert drift fra 2024-25.